

Ἀρμενία.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ.

(Συνήχεια καὶ τέλος. Ἴδε φυλλάδι. 198. σελ. 139.)

—οοο—

Ἐλεγον πρὸ ὀλίγου ὅτι ὁ συναγελασμός τῶν γυναικῶν, τὰς ὁποίας πανταχόθεν συλλέγουσιν οἱ Ὀθωμανοί, δὲν ἀποτελεῖ ἐθνικὸν χαρακτήρα. Καὶ τινόντι, ὁ παικίλος σὺτὸς κέντρων ἀντί, κατὰ τὰς φυσιολογικὰς θεωρίας τὰς ἀξιούσας ὅτι ἡ σύγκρασις τῶν διαφόρων φυλῶν εἶναι ὁ δραστικώτερος τῶν προαγωγῶν τῆς κοινωνικῆς προόδου, νὰ ἀναπτύξη φυσικῶς τε καὶ ἠθικῶς τὴν Ὀθωμανικὴν φυλὴν, ἐδημιούργησεν ἐξ ἐναντίας νέον τινὰ χαρακτήρα, ἀξιοσημείωτον μὲν ἐνίοτε, ἂν θέλετε διὰ τὸ κάλλος τοῦ προσώπου, ἀλλ' ἀξιοσημείωτον ἐπίσης καὶ διὰ τὸ δύσμορφον τοῦ σώματος καὶ τὸ ἀμβλὺ τοῦ νοῦς. Αἱ Ὀθωμανίδες τῶν χαρμιῶν ἔχουσι μὲν, ὡς βλέπετε εἰς τὸ στελλόμενον ἀπεικόνισμα, χαρακτήρας προσώπου εὐρύθμους καὶ ὀρθοκλίτους μέλανας καὶ στόμα ἀνάλογον, ἀλλὰ τὸ ἦθος, ἡ ἔκφρασις ἐν γένει, ὡς λέγετε σήμερον, ἐξελέγχει ἠλιθιότητα καὶ κλίσεις κτηνώδεις.

Οἱ ἐκθειασταὶ τοῦ κάλλους αὐτῶν ἔπρεπε νὰ

τὰς ἴδωσιν ἐντὸς τῶν οἰκιῶν, ὅταν δὲν φορῶσι τοὺς φερρετζιέδες καὶ τὰ γιασμάκια καὶ τὰ μέστια τῶν, μὲ τὰ σαλθάρια καὶ τὰ ἀντεριά καὶ τοὺς γυμνοὺς πόδας τῶν, καὶ τότε νὰ εἰπωσι τὴν γνώμην αὐτῶν περὶ τῆς ὠραιότητος τὴν ὁποίαν τόσῳ θαυμάζουσι. Τὸ κάλλος, κατ' ἐμέ, δὲν συγκροτεῖται ἐκ μόνων τῶν χαρακτήρων τοῦ προσώπου, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς κομψότητος τοῦ σώματος, καὶ ἐκ τοῦ ἦθους, καὶ ἐκ τῶν προτερημάτων ἐκείνων τὰ ὁποία ὀνομάζομεν χάριν, ὠραιότεραν καὶ αὐτῆς τῆς ὠραιότητος, ὡς ἔλεγεν ὁ Γάλλος ποιητής « *La grâce plus belle encore que la beauté.* » Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι ἐὰν αἱ κάτοικοι τῶν χαρμιῶν ἔχουσι τὸ πρῶτον, στεροῦνται ὅμως ἐξ ὀλοκλήρου καὶ τοῦ δευτέρου καὶ ὅλων τῶν ἄλλων.

Περὶ τοῦ κάλλους τῶν Γραικίδων νομίζω πάντα περιττὸν νὰ ὀμιλήσω· διότι, τῆ ὁμολογίᾳ ἐκείνων ἐκ τῶν Εὐρωπαϊῶν οἱ ὅποιοι ψέγουσιν ἐκ συστήματος πάντα τὰ Ἑλληνικά, ἡ *beauté grecque* περιέσωσε τὸν ἀρχαῖον ἀπαρμυλλὸν τύπον τῆς.

Τῶν Ἀρμενίων τὸ κάλλος εἶναι ὡσαύτως ἀδιαφιλονείκητον· διότι καὶ οἱ χαρακτήρες τοῦ προσώπου εἶναι ἐν γένει εὐρύθμοι καὶ ἡ ἔκφρασις πνευματώδης καὶ ἡ φυσιογνωμία ἐλκυστικὴ ἀλλὰ τοσοῦτος